

Toelichting bij de toekenning van de 'Pesten, dat kan niet!'-prijzen 2023

Samenvatting dossier

Gie Deboutte

Voorzitter Jury Pesten-dat-kan-niet-prijs

1. De Pesten-dat-kan-niet-wedstrijd voor scholen

De pesten-dat-kan-niet-wedstrijd werd in 2000 voor het eerst georganiseerd. De wedstrijd kwam tot stand onder impuls van een privésponsor. Die voorziet nog altijd in de geldprijs die de winnende scholen ontvangen.

De wedstrijd is erop gericht om scholen van het basis- en secundair onderwijs die blijf geven van goede praktijk op het vlak van pestpreventie en pestaanpak erkenning te geven. Dat gebeurt op basis van een lijvig wedstrijdossier (uitgebreide vragenlijst die scholen moeten invullen en stofferen met hun praktijkverhaal) en een korte presentatie t.a.v. de wedstrijdjury. Via deze twee wegen informeert de jury zich over de schoolpraktijk van de deelnemende scholen en komt ze tot een oordeel.

Het staat elke school vrij om deel te nemen. Elk tijdig ingediend dossier wordt beoordeeld. In een eerste fase worden alle schooldossiers tegen het licht gehouden. De 12 sterkste dossiers worden vervolgens voorgelegd aan een panel van juryleden¹. Op basis van de ingediende dossiers en de presentaties wordt door de jury de ultieme selectie gemaakt van alle winnende scholen. De jury bestaat uit wetenschappelijke experts en ledenorganisaties van het Vlaams Netwerk Kies Kleur tegen Pesten die hoofdzakelijk of onder meer in het onderwijsveld actief zijn.

Een school krijgt de hoofdprijs toegewezen ('gouden winnaar'). De negen andere scholen worden als 'zilveren winnaars' beschouwd. De winnaar van de hoofdprijs ontvangt een certificaat, € 2500,00 en een prijspakket. De andere winnaars ontvangen eveneens een certificaat, een cheque t.w.v. € 500,00 en een zelfde prijspakket.

Met het toekennen van deze prijzen wordt erkenning gegeven aan de inspanningen die door de scholen werd geleverd. Door deze goede praktijkvoorbeelden onder de aandacht te brengen kunnen andere scholen inspiratie opdoen en worden ze aangemoedigd om ook zelf een dossier in te dienen.

De criteria op basis waarvan de scholen worden beoordeeld, zijn verwerkt in het deelnemingsdossier. Ze steunen op wetenschappelijk onderzoek ('wat werkt bij het voorkomen en aanpakken van pesten?'), sluiten aan bij het principe van 'wenselijke preventie' en wijzen de scholen de weg naar het verder versterken van hun praktijk.

2. De jurering

De jurering van de pesten-dat-kan-niet-prijs ligt in handen van een jury die thuis is in het thema. De jury telt vertegenwoordigers uit de academische wereld, vertegenwoordigers van ouders alsook van vormingsorganisaties of andere instanties die zich inlaten met pesten en cyberpesten bij kinderen en jongeren. De jury wordt voorgezeten en gemodereerd door de voorzitter van het Vlaams Netwerk Kies Kleur tegen Pesten. De voorzitter geeft echter zelf geen scores. Hij modereert het gesprek en de

---

¹ Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een geijkte evaluatiefiche die afgestemd is op de kenmerken van een integrale schoolaanpak (whole school approach), zoals aanbevolen door diverse reviewstudies.

finale beoordeling van alle dossiers. Enkel in geval van een ex aequo geeft het oordeel van de voorzitter de doorslag.

De beoordeling van elk dossier steunt in belangrijke mate op het nagelezen dossier maar wordt in de laatste fase (selectie van de 10 winnende scholen uit een groep van 12 kandidaat-dossiers) aangevuld door een life (of online) presentatie vanwege elke school. Het staat scholen vrij om leerlingen en ouders te betrekken bij de presentatie van hun dossier.

3. Toelichting bij dossiers van de laureaten van de pesten-dat-kan-niet-prijs

Hierbij het overzicht van de winnende scholen. Bij elke school wordt kort beschreven welke punten de jury in het bijzonder op prijs heeft gesteld.

Het dossier dat de scholen moeten invullen verplicht hen om te verduidelijken hoe hun schoolbeleid (theorie en praktijk) er uit ziet, hoe breed en diepgaand het is uitgewerkt, in welke mate er wordt afgestemd op en samengewerkt met alle schoolbetrokkenen en hoe professioneel het team of de stuurgroep te werk gaat. De preventiepiramide van Johan Deklerck geldt hierbij als een referentiepunt.

Scholen krijgen zeker de kans om de uniciteit van en alle creatieve elementen binnen hun praktijk in beeld te brengen. Het is vooral de bedoeling zicht te krijgen op wat zich feitelijk afspeelt binnen de school en in hoeverre het antipestbeleid deel uitmaakt van het DNA van de school.

Scholen die hun aanpak met alle betrokkenen vorm geven, uitwerken, evalueren en bijsturen hebben een streepje voor op scholen die dat niet doen. Eenmalige initiatieven kunnen mooi en succesvol zijn, toch zal de jury vooral kijken naar wat structureel deel uitmaakt van de schoolwerking.

4. Winnaars 2023

1. Hoofdwinnar: VTI Sint-Lucas, Menen

Sterke en opmerkelijke punten in de pestaanpak van de school.

Deze school zet sinds een paar jaar op doordachte wijze in op het uitwerken van een **school-omvattend antipestbeleid**. Ze beschikt over een sterke, onderbouwde visie. De klemtoon ligt op het versterken van de basiszorg (welbevinden van de leerlingen) en men werkt in lijn met #eenjaarlangtegenpesten.

Positief is dat het beleid er komt **met volle steun van de directie** en door toedoen van een **werkgroep** (denktank). Er wordt goed samengewerkt met het zorgteam, de klastitularissen, de leerlingenraad en het CLB. **Ouders** worden nadrukkelijk en op diverse wijze geïnformeerd en betrokken. Ook nieuwe leerkrachten worden snel en goed mee genomen in het ‘verhaal’ van jullie school. Heel knap dat jullie dit voor elkaar krijgen!

De trekkersgroep (denktank en zorgteam) evalueert permanent de eigen werking en doet dit op diverse manieren (enquête, gesprekken, intervisie). Op basis daarvan worden nieuwe werkdoelen opgesteld: vb. introduceren van de herstelgerichte aanpak; ouders actiever betrekken als er iets fout is gelopen, ... Knap is dat de school bij het implementeren van nieuwe dingen gebruik maakt van een testfase.

Met wat er nu al ligt, plaatst de school zich in lijn **met de whole school approach**. Zo zet de school in op leefklimaatbevorderende initiatieven op teamniveau en naar de leerlingen toe. Op preventief vlak zet de school zich in met een flexuur en meditatielessen, peter- en meterschap, leerlingencontacten, proactieve cirkel en de school beschikt over een cybercoach.

Als het mis gaat, is er een gedetailleerd handelingsplan dat model kan staan voor andere scholen. De school legt de focus op de emotionele kwetsuur en blijft weg van het detectivewerk (wie heeft wat precies gedaan?) En weerbaarheidstraining is “dagelijkse kost” in de school.

Adviezen vanwege de jury

Het antipestbeleid is nog pril maar zit zeker al op de goede weg. Nu komt het er op aan dit beleid goed te verankeren.

Uitdagingen die er volgens de jury nog liggen:

- In hoeverre is jullie antipestplan duidelijk en zichtbaar voor iedereen? Bekijk of het nodig is hier sterker op in te zetten.
- Ouders actiever betrekken bij de incidentaanpak (= een door jullie geformuleerd werkpunt)
- Misschien ook inzetten op een speelplaats/tijd-beleid: hier liggen er ook nog kansen om het welbevinden en de band tussen de leerlingen te helpen versterken (aanbod van middagactiviteiten, zo mogelijk in handen genomen door jullie leerlingen)
- De leerlingen- of mentorgesprekken die jullie organiseren, incl. de hulpfiche voor de leerlingen, mogen jullie sterker in de verf zetten.

Contactgegevens school

VTI SINT-LUCAS

Stationsstraat 12B, 8930 Menen

www.vtimenen.be

perscontact: Ivan Delaere, ivan.delaere@vtimenen.be, 0498 14 25 52

2. Zilveren winnaars²

2.1 BuSO Broederschool, Lokeren

Sterke en opmerkelijke punten in de pestaanpak van de school

Deze 'buitengewone' middelbare school kiest voor een **integrale, school-brede aanpak** en benadert het thema 'pesten' vanuit een positieve invalshoek. De noden van de leerlingen werden als vertrekpunt genomen. **De uitvoering is van die aard dat leerlingen echt steun en houvast krijgen.** (Positief is dat er ook leerlingen betrokken werden bij de presentatie van jullie project aan de jury.) **De leerlingenbegeleiding neemt voortouw. Directie ondersteunt. Alle leerkrachten zijn bij het project betrokken. Ieder personeelslid deelt in de verantwoordelijkheid.** Verbondenheid is een belangrijk basisprincipe in het project waar aandacht wordt gegeven aan talenten en complimenten om het zelfvertrouwen te versterken van de leerlingen. Ook kiest de school er voor om kansen te geven om te groeien.

Met haar visie en aanpak mikt de school op de volgende doelen:

- Het creëren van een **veilig schoolklimaat** waarin iedereen zich thuis en geaccepteerd mag voelen – Samenhorigheid tot stand brengen – Positieve groepsdynamiek in de hand werken;
- **Weerbaarheid** van en **gezonde groepsdynamiek** tussen leerlingen versterken;
- Meer inzicht bij leerlingen omtrent wat pesten is, hoe het werkt en reflectie op hun eigen gedrag;
- Gespreksvaardigheden leerlingen versterken, ook i.f.v. conflicten oplossen;
- Leerlingen en leerkrachten positief uitdagen tot initiatief.

De school-brede aanpak maakt zich waar via betrokkenheid van ouders, verschillende activiteiten die concreet vorm geven aan de basisprincipes van de school. Zo wordt er gewerkt a.h.v. een warm onthaal, complimentenweek, projectweek rond verschillende thema's en een wekelijkse proactieve cirkel. Er zijn **2 leerlingenbegeleiders die permanent bereikbaar zijn (off- en online(Facebook))**

Zij vormen een vangnet en voeren herstelgesprekken. Zij bieden een stappenplan als houvast en betrekken ouders en opvoeders consequent.

Aandachtspunten en adviezen vanwege de jury

De jury stelt voor om de herstelgerichte aanpak verder te concretiseren. Het wordt nu vermeld, maar blijft nog te vaag.

---

² Alfabetisch geordend.

In het belang van de leerlingen, de leerkrachten en de ouders roepen we de school op om in te zetten op het verbreden/verruimen van het meldaanbod.

Contactgegevens school

BROEDERSCHOOL (BuSO)
Molenstraat 38 , 9160 Lokeren
www.buso.broeders.be
perscontact: Els Chalmet, tel. 0497 44 32 54, che@broeders.be

2.2 Clementiaanschool, Pelt

Sterke en opmerkelijke punten in de pestaanpak van de school

Deze kleine en warme school koos, in lijn met haar ambities en visie, voor het buddyproject om op die manier pesten minder kans te geven. Het buddyproject werkt klasdoorbrekend mengt verschillende leeftijden door elkaar. Er is een cruciale rol voor het 6^e leerjaar weggelegd die de zgn. 'chefbuddy's' zijn. Vier leerkrachten komen als buddy in beeld.

De school beschikt (nog) niet over een uitgeschreven visietekst (pestactieplan).

Gezien de veelheid en de diverse aard van de reeds genomen initiatieven trekt de school de kaart van de **whole school approach**. Er zijn verschillende initiatieven in het begin van het schooljaar en over het hele jaar verspreid. Er is een aanbod van spelmaterialen tijdens de speeltijd.

De chefbuddy's signaleren problemen in hun groep en kunnen beroep doen op de volwassen buddy's. De school maakt gebruik van proactieve cirkels.

Als het mis gaat, weten kinderen waar en bij wie ze terecht kunnen en wordt er gekozen voor een diverse aanpak en methodieken.

Aandachtspunten en adviezen vanwege de jury

De jury moedigt de school aan om werk te maken van een visietekst (antipestbeleid) waar ook ruimte is voor betrokkenheid van ouders en cyberpesten. Leg de opvolging van dat plan in handen van een werkgroep.

Het buddysysteem spreidt de verantwoordelijkheid. Toch is niet duidelijk hoe groot de betrokkenheid van het hele team is bij het uitvoeren van het antipestbeleid.

De jury vraagt zich ook af hoe de buddy's en de chefbuddy's worden gekozen en gevormd. Kunnen de chefbuddy's hun verantwoordelijkheid altijd aan? Wat als het niet lukt?

De school evalueert haar werking, maar doet het nog niet systematisch.

Contactgegevens school

CLEMENTIAANSCHOOL (BuBaO)
Holvenstraat 82 3900 Pelt
www.corneliusschool.be/clementiaanschool
perscontact: Lut Sleurs, lut.sleurs@corneliusschool.be, tel. 011 64 23 97

2.3 BuBaO De Buidtelberg, Houthalen

Sterke en opmerkelijke punten in de pestaanpak van de school

Het vertrekpunt van de antipestwerking van deze kleine school voor buitengewoon onderwijs is haar **speelplaatsproject**: hiermee wil ze de leerlingen warmte/structuur/rust aanbieden.

De school kiest voor een doordachte aanpak en legt het **zwaartepunt van haar antipestbeleid op preventie**.

Alle leerlingen worden betrokken.

De school probeert al doende voor elkaar te krijgen dat het hele **team op dezelfde lijn** komt staan. Het antipestbeleid ligt in handen van de **werkgroep 'Sociale Vaardigheden/Sociale Competentie'**:

Het schoolteam wil de sociale competentie van de leerlingen versterken (willen – begrijpen – kunnen). Dat doet ze door rust en veiligheid aan te bieden aan alle kinderen, werken rond respect, kinderen te leren samen spelen en op een fijne manier met elkaar omgaan.

De school evalueert haar speelplaatswerking permanent en stuurt zo nodig bij.

Qua visie en beleid leunt ook deze school aan bij de *whole school approach*: ze maakt werk van een sterk startmoment en activiteiten, ook i.s.m. ouders. De school zet in op het stimuleren van 'sociale talenten' bij de kinderen en op het creëren van veilige plaatsen die ook rust geven. Er zijn overal klasafspraken en belangrijke info wordt transparant gedeeld.

'Leren is belangrijker dan straffen'. Daarom wordt gekozen voor dialoog als het mis gaat en probeert men tot **herstel** te komen. Ook ouders worden hier bij betrokken.

Aandachtspunten en adviezen vanwege de jury

De leden van de jury dagen de school uit om toch meer werk te maken van een uitgesproken antipestbeleid. Nu ligt de klemtoon op agressievoorkoming en het aanpakken van agressie. Ook kan actieve betrokkenheid van leerlingen en ouders bij het beleid dat vorm moet krijgen/krijgt verhoogd worden, alsook bij het evalueren van de praktijk. Er kan meer ingezet worden op het versterken van de herstelgerichte aanpak en op het thema 'cyberpesten': ook de leerlingen van deze school hebben hiermee te maken (en zijn extra kwetsbaar).

Vraag van de jury:

- Het geeft de indruk dat jullie heel wat speelplaatsregels hanteren. Kunnen de leerlingen die wel overzien? Dringt zich geen versobering op?
- Werken de klassikale beloningen soms niet omgekeerd: wat als een leerling zich systematisch problematisch gedraagt? Wordt hij/zij dan niet de pineut van de klas? Hoe voorkomen jullie dat?

Contactgegevens school

DE BUIDTELBERG (BuBaO)

Wildrozenstraat 17, 3530 Houthalen-Helchteren

www.buidtelberg.be

perscontact: Raf Holsteyns, tel. 011 52 57 17, raf.holsteyns@buidtelberg.be

2.4 KBO Leupegem-Melden, Oudenaarde

Sterke en opmerkelijke punten in de pestaanpak van de school

De school heeft na jarenlange inspanning een **een uitgeschreven pestactieplan** dat jaarlijks opnieuw onder de loep wordt genomen met het team. **Alle schoolactoren werden betrokken, inclusief de personen die instaan voor het speelplaatstoezicht** (ochtend, avondopvang). Het zijn vooral de leerlingen van het 4de, 5de en 6de leerjaar die sterk in beeld komen. De schooldirectie motiveert, steunt en denkt mee.

De zorgcoördinator is een (iets te?) belangrijke spilfiguur (o.a. herstelcirkels).

De school legt haar focus op preventie en leren omgaan met conflicten (komen tot verzoening)

Het antipestplan bestrijkt diverse niveaus van aanpak en sluit aan bij de **whole school approach**. De school organiseert activiteiten in het begin van het schooljaar en in het midden van het schooljaar (Gouden Weken en Zilveren Weken). Er is een kinderparlement, ouderbetrokkenheid en er wordt gebruik gemaakt van peertutoring. Ook proactieve cirkels maken vast onderdeel uit van het curriculum.

Cyberpesten en mediawijsheid kennen een plaats op school, alsook de leerkrachten worden opgeleid tot mediacoach. Leerkrachten vormen klankbordfiguren voor de kinderen, er zijn kindcontacten en kinderen kunnen aangeven hoe ze zich voelen.

Als het mis gaat, opteert de school voor een niet-bestrafende aanpak, nl. voor de dialoog met de kinderen en het samen zoeken naar herstel/oplossing. Ouders van betrokken kinderen worden geïnformeerd en eventueel betrokken.

Aandachtspunten en adviezen vanwege de jury

De school beschikt over een werkgroep, maar dat heeft nog geen vaste vorm en is daardoor kwetsbaar. Daarom zet je best in op een werkgroep die sterker verbonden is met het team en de ouders.

De curatieve aanpak ligt nu in grote mate in handen van de zorgcoördinator: de jury daagt de school uit deze verantwoordelijkheid dichter bij de klasleerkrachten te brengen en er dus voor te zorgen dat elke leerkracht het nodige houvast mag krijgen (stappenplan) om te weten wat hij/zij moet doen als zich een pestprobleem of een ander ernstiger conflict voordoet.

De school geeft zelf aan dat het leerlingenparlement nog in kinderschoenen staat: hier mag nadrukkelijker worden op ingezet. De jury vraagt zich ook af hoe de ouders nu bij het antipestbeleid worden betrokken.

Verbeteringen die de school zelf in het vooruitzicht plaatst:

- Win-Win-tafel in kleuterklas
- Ouderinfo-initiatieven versterken
- Schoolpraatje blijven volhouden
- Vaste leerkracht om nieuwe toezichters mee te nemen in schoolaanpak
- Antipestbeleid regelmatig doornemen met schoolteam + mee nemen nieuwe collega's in visie en aanpak
- Ouders nadrukkelijker betrekken bij evaluatie pestactieplan

Contactgegevens school

KBO Leupegem-Melden (BO)

Vontstraat 53, 9700 Oudenaarde

www.kbo-leupegem-melden.be

perscontact: Nathalie De Keyzer, tel. 0496 19 67 39, nathalie.dekeyzer@kbonet.be

2.5 Vrije Basisschool OLV, Kruibeke

Sterke en opmerkelijke punten in de pestaanpak van de school

Het pestactieplan van de school kwam er **op initiatief van het team**. De jury waardeert sterk dat de school 'doordrongen' is van de visie die ze hanteert: de vele praktijkvertalingen maken dit duidelijk. Een **kerngroep** neemt het project in handen (incl. pedagogisch adviseur). De school houdt rekening met de draagkracht van de leerkrachten en maakt oordeelkundige keuzes.

De school beschikt over een visietekst waarin ook aandacht is voor cyberpesten en legt de klemtoon op 'verbinding' en het tot stand brengen/herstellen van goede relaties ('De Draad'). De focuspunten van het schoolbeleid liggen op het creëren van een veilig klas- en schoolklimaat; versterking team, ook op vlak van inzicht in pesten en cyberpesten; verbindend communiceren en een snelle en effectieve aanpak van incidenten (met stappenplan dat iedereen kent en hanteert).

Alle partijen worden betrokken: leerkrachten, leerlingen en ouders. Ouders worden betrokken en steken mee de handen uit de mouwen.

De school kiest voor een teamgerichte aanpak en sterke teamondersteuning door de 'zorgploeg' van de school waar ook oog voor de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen aanwezig is. Men wil het groepsgevoel op school versterken door verschillende activiteiten te organiseren. Zo maakt men gebruik van kind- en oudercontacten en is er een sterke ondersteuning met adequate opvolging van meldingen. Dit krijgt vorm in een concreet **zorgaanpak dat gekenmerkt wordt door positieve, 'growth mindset'-benadering: breed kijken, hefboomen zoeken en benutten, draad tussen leerkracht(en) en leerling(en) versterken waar het kan, ... en samenwerking met ouders nastreven.**

De schoolbrede aanpak is terug te vinden in het rijk aanbod van initiatieven dat door de school wordt ontwikkeld dat start in het begin van het jaar en regelmatig herhaald wordt : de gouden weken, peters en meters, buddy's en een speelplaats die het groepsgevoel doet versterken. De school doet mee met een #eenjaarlangtegenpesten en de kleuters werken rond gevoelens.

Als het mis gaat is, kiest de school voor een oplossings- en herstelgerichte aanpak.

Aandachtspunten en adviezen vanwege de jury

Hoewel de school al inzet op het thema pesten en cyberpesten, steunen we het voornemen om het inzicht in de onderliggende dynamiek (individueel en klasniveau) nog wat sterker te belichten (voor zowel leerkrachten als leerlingen).

De school zelf vermeldt verbindend communiceren blijvende oefening vraagt: de jury moedigt het team aan om hier blijvend op in te zetten.

Om cyberpestproblemen snel en adequaat te pakken te krijgen, zoekt de school best samenwerking met de leerlingen en de ouders: inspelend op de problemen die zich voordoen, zoekt men best samen uit wat de beste manieren zijn om problemen te voorkomen of snel in beeld te krijgen.

Contactgegevens school

Vrije basisschool OLV
Ambachtstraat 7B, 9150 Kruikeke
www.olv-piusx.be
perscontact: Karine Hiels, karinehiels@ksas.be, tel. 476 35 00 63

2.6. Sint-Lievenscollege, Gent

Sterke en opmerkelijke punten in de pestaanpak van de school

De aanpak van deze school evolueerde in de loop der jaren van 'pesten aanpakken' (probleemgericht) naar '**sociaalemotionele ontwikkeling versterken**' (preventie- en welzijnsgericht).

De school beschikt over een visietekst. Leerkrachten, ouders en leerlingen worden hierover geïnformeerd. Naast cognitieve ontwikkeling zet de school ook in op **de sociaal-emotionele groei van de leerlingen**, inz. op hun bekwaamheid om met emoties en conflicten om te gaan.

De school gelooft in de kracht van leerlingen en werkt met **Confixers** op school: het zijn de leerlingen zelf die het initiatief dragen. Ze treden op als leerlingenbemiddelaars.

De school zet preventief in via haar **curriculum**. Zo krijgen alle eerstejaars dezelfde lessen (het Enable programma). Alle tweedejaars werken dan weer rond veerkracht/weerbaarheid en het zich handhaven in de groep.

De uitwerking van het project gebeurt in samenwerking met een vertrouwensplek waar leerlingen psychologische ondersteuning kunnen krijgen.

De school zet schoolbreed in op **informatieve en preventieve campagnes** door middel van verschillende groepsgerichte activiteiten en wordt er ook een opvangplek voor leerlingen voorzien.

De school zet in op positieve conflicthantering/pesten voorkomen o.a. door middel van peerbemiddelaars (Confixers) en op een positieve klassfeer o.l.v. titularissen

De focus van de school richt zich sterk naar het preventieve.

Vragen, aandachtspunten en adviezen vanwege de jury

De preventieve basis van het antipestbeleid is sterk.

Het is minder duidelijk hoe sterk de school staat op het vlak van de incidentaanpak. (Weerbaarheidstraining slachtoffers, remediëringstraject pesters; klasgesprekken i.f.v. de omstanders: wat moeten we ons hier concreet bij voorstellen?)

Uitdagingen die er volgens de jury nog liggen:

- Op basis van de tekst in het dossier lijkt de directie matig betrokken: ze steunt het initiatief, maar zit toch wat meer op de achtergrond (tenzij voor tuchtmaatregelen).
- Het zijn vooral de interne leerlingenbegeleiders en de werkgroep die het geheel trekt en bewaakt. Klopt die perceptie? Indien ja, dan dagen we de directie uit om zich sterker te tonen als drager van de schoolvisie m.b.t. pesten en cyberpesten.
- Polsen jullie ook naar de verwachtingen en de feedback van de ouders? Wat is voor hen belangrijk?
- In het document is er sprake van wangedrag: wordt hier remediërend (= zorggericht) of vanuit het normenkader naar gekeken (= normgericht en bestraffend)? Wat staat centraal bij de aanpak van dit gedrag?
- Wat betreft incidentaanpak:
  - jullie verwachten van leerlingen dat ze pestgedrag melden (schoolreglement): doen ze dat ook? Hoe faciliteren jullie dit?
  - wenselijkheid van een basisprocedure i.f.v. gelijkwaardige en gelijkgerichte aanpak voor alle leerlingen is wenselijk.

Contactgegevens school

SINT LIEVENSCOLLEGE (SO)

Zilverenberg 1, 9000 Gent

www.sintliefenscollege.be

perscontact: Lien Bonte, tel. 0498 59 06 03, lien.bonte@sintliefenscollege.be

2.7 Sint-Luciaschool, Rijkevorsel

Sterke en opmerkelijke punten in de pestaanpak van de school

Deze lagere school legt in haar antipestbeleid de klemtoon op het creëren van een **warm schoolklimaat** – ‘SAMEN’-verbinding zoeken – de vos = mascotte ‘**Vrienden op Sint-Lucia**’. **Dit uit zich in een ‘VOS-werking’: goed gekozen maandthema’s, VOS-lied, samen-moment rond podium**

De school vindt het belangrijk om haar **leerlingen sterker te maken in het zelf leren oplossen van conflicten**. **Daarvoor** installeerde ze een **werkgroep** die maandelijks samenkomt en instaat voor het opvolgen van het beleid. Voorlopig ontbreekt een visietekst; wel openlijk engagement ‘wij pesten niet’.

Bijzondere aandachtspunten binnen het beleid van de school zijn het herorganiseren van de **speelplaatswerking** (rusthuisje, rustige zone) en het versterken van de **ouderbetrokkenheid**.

Qua visie en aanpak zit de school in lijn met **de whole school approach**. Er wordt gewerkt met maandthema’s, een schoollied, uitstappen, (middag)activiteiten samen met partners, ook buiten de school. Er zijn duidelijke klasafspraken, een wekelijks overleg en kinderen worden aangeleerd om conflicten op eigen houtje aan te pakken. Er zijn peters en meters, een zorgbrievenbus en als het toch mis gaat kiest de school voor een herstelgerichte aanpak.

Aandachtspunten en adviezen vanwege de jury

De jury moedigt de school aan om wél werk te maken van een duidelijke visietekst (antipestbeleid). Dit zorgt voor meer houvast en draagt bij tot het bestendigen van het beleid.

Ook kan nog sterker worden ingezet op de participatie van (meer) leerlingen en ouders. Betrek ouders ook bij de evaluatie.

School oppert zelf dat ze nog meer werk moet maken van:

- Introductie en systematisch inzetten van bemiddelingsgesprekken, o.a. via visuele ondersteuning van de stappen die gezet moeten worden
- Speelplaatswerking: meer rustzones, meer structuren en meer groen
- Sterkere visualisatie van het stappenplan dat volgt na een incident

Contactgegevens school

SINT-LUCIASCHOOL (BaO)

Molenstraat 7, 2310 Rijkevorsel

www.sint-luciaschool.be

perscontact: Bie Fransen, directie@sint-luciaschool.be, tel. 03 314.61.87

2.8. Styrka Lager Onderwijs, Gent

Sterke en opmerkelijke punten in de pestaanpak van de school

Deze school voor buitengewoon onderwijs ging over naar het introduceren van een antipestbeleid omwille van de te vele conflicten tussen de leerlingen.

We zijn van oordeel dat de school momenteel werk maakt van een degelijk en sterk antipestbeleid. **Het beleid is sterk leerlingengericht:** inspelend op de noden van de kinderen wordt gezocht naar alternatieven die de kinderen zelf in handen kunnen nemen (BOM-model (inzicht krijgen in effect eigen gedrag op ander + omgekeerd) , rollenspellen, wekelijks inpasbaar buddymoment (persoonlijke aandacht door vertrouwenspersoon), diverse ‘vlucht- en hulproutes’ worden aangeboden via denkcirkel, het vriendenwiel).

Leerkrachten staan permanent ter beschikking om hulp te bieden als leerlingen er zelf niet uitraken (‘groene halte’).

Gedragcoaches hebben prominente plaats in de aanpak van de school. TC’s (teecies of teamcoaches) als rolmodel en ‘influencers’ nemen naast de leerlingen ook de leerkrachten mee op sleeptouw (wekelijks filmpje via Facebook). Hier toont de school zich dynamisch en modern: ze benut de nieuwe media om haar leerlingen te informeren en te sensibiliseren en doet dit op heel regelmatige basis.

Knap is dat de school de leerlingen actief betreft. ‘Rustridders’ denken mee over aanleren van sociale vaardigheden en schoolaanpak. Zo evalueert het hele team de eigen werking met regelmaat (min. 5x per schooljaar).

Wat de school doet, ligt in lijn met de whole school approach. Zo wordt tegelijk ingezet op challenges voor leerkrachten en therapeuten, verbinding met buitenschoolse partners én zijn er buddy's voor de leerlingen. De school zet in op sociale vaardigheden, conflicthantering en een speelplaatsbeleid. Als het mis gaat, maken leerlingen dit duidelijk door een symbolische druppel in een emmer te hangen. Bovendien beschikt de school over een handelingsplan dat voor aanpak kiest. ('minnelijke aanpak', herstelgericht, inclusief, ...)

Aandachtspunten en adviezen vanwege de jury

Ondanks wat er al staat, dagen we de school toch uit om werk te maken van een uitgesproken visietekst. Zo' n tekst biedt een stevig houvast en legt de basis voor wat naar alle schoolbetrokkenen gecommuniceerd dient te worden. Het zorgt er ook voor dat er een solide basis wordt gelegd: met zulk houvast riskeert men zich niet te verliezen onder druk van 'ad hoc'-vragen of – noden.

De communicatie naar de ouders toe mag sterker. De ouders lopen voorlopig nog te veel in de buitenbaan en zouden nadrukkelijker moeten worden betrokken (informereren, mee nadenken, mee werken, mee evalueren).

Voorlopig besteedt de school nog maar matig aandacht aan cyberpesten: dit is een belangrijk werkpunt want alle kinderen, ook die van het buitengewoon onderwijs, krijgen ermee te maken.

Contactgegevens school

STYRKA LAGER ONDERWIJS (BuBaO)
Ebergiste De Deynestraat 1, 9000 Gent
www.styrka.be/styrkalageronderwijs
perscontact: Stephanie De Pauw, tel. 09 245 57 46,
lageronderwijs@styrka.broedersvanliefde.be

2.9 BuSO Ter Engelen, Maaseik

Sterke en opmerkelijke punten in de pestaanpak van de school

Het antipestbeleid is onderdeel van het welzijnsbeleid op deze school. Het welbevinden van de leerlingen is hun hoofddoel. Deze goede **preventiewerking wil de school koppelen aan snelle en doeltreffende aanpak bij probleemsituaties.** Het uitgangspunt is dan ook om maatwerk te bieden.

Het pestactieplan van de school ligt in handen van een **beleidsgroep**: 2 GOK-leerkrachten, 2 leerlingenbegeleiders en de schooldirectie. De school streeft naar een positieve samenwerking met ouders na én met het sociale netwerk van de leerlingen. De **evaluatie** van het antipestbeleid gebeurt nu vnl. op **informele wijze** (en uitsluitend door jullie leerkrachten). Positief is dat die tussentijdse evaluatie effectief leidt naar het aanscherpen van het schoolbeleid. Het plan ligt in lijn met #eenjaarlangtegenpesten. Leerlingen kunnen permanent terecht bij een vertrouwenspersoon.

Het plan kende ook enkele bijsturingen. Naast de bestaande initiatieven zoals informele momenten werd de leerlingenraad opgericht en maakt de school gebruik van

‘leerlingencontacten’. Er wordt ingezet op klasgesprekken, sociale vaardigheden en er is een speelplaatsbeleid.

Als het mis gaat is de klasleerkracht het 1^e aanspreekpunt en is het doel om tot herstel te komen. De school heeft geen ‘handelingsplan’ voor aanpak incidenten (!).

Aandachtspunten en adviezen vanwege de jury

De juryleden wijzen het schoolteam op de volgende ‘groeimogelijkheden’ ter versterking van het actuele antipestbeleid: het antipestbeleid blijft in de huidige versie erg algemeen. Er ligt een sterke klemtoon op ‘preventie’; het interventieluik vraagt om aanvulling en specificatie. Betrek jullie ouders. Koppel duidelijk terug aan de leerlingen en ouders welke stappen dienen gezet te worden als er wordt gepest en start jullie aanpak (na een incident) altijd met de gepeste leerling.

Contactgegevens school

BuSO TER ENGELLEN (BuSO)

Burgemeester Philipslaan 15A, 3680 Maaseik

www.busoterengelen.be

perscontact: Hilde Leenders, directie@busoterengelen.be, tel. 089 56 69 86